MAATALOUS

Uusi navetta tulee ajallaan. Tärkeää on saada pidettyä tilan talous vakaana. **JARNO JÄRVENOJA, TOHOLAMPI**

Omilla ratkaisuilla oikean kokoiset isännän saappaat

Puolitoista vuotta maitotilan isäntänä on tuonut mukanaan haasteita ja onnistumisia. Kun haasteista selviää, saa uskoa omaan tekemiseen. Jarno Järvenojan mukaan yrittämisestä tekee mielekästä, kun huomaa tulosta syntyvän.

ELINA PAAVOLA

Jarno Järvenoja on huomannut, että tilalta löytyy koko ajan pientä kehitettävää. Ensisijaisena tavoitteena on jalostaa karjaa ja parantaa tuotosta.

TOHOLAMPI (MT)
Toholammin Jämsän kylällä Kangastalon tila siirtyi puolitoista vuotta sitten uudelle isännälle. Nykyinen isäntä ja agronomi **Jarno Järvenoja** pyörittää maitotilaa neljännessä sukupolvessa.

”Pienenä halusin olla astronautti, mutta isosisko sanoi, että se on vaarallista. Seuraava vaihtoehto oli sitten maanviljelijä.”

Ajatus kypsyi pikkuhiljaa vuosien aikana.

Koulutus auttaa ymmärtämään

Järvenoja on opiskellut pääaineenaan kotieläinten ravitsemustiedettä Helsingin yliopistossa Viikissä. Myös agroteknologian kursseja tuli suoritettua.

Järvenojaa on kiinnostanut pienestä pojasta asti kaikki pärisevä, mutta myös eläimet ovat hänestä mielenkiintoisia.

Kotieläintiede valikoitui pääaineeksi, koska ”eläimistä palautteen saa heti”.

Yliopistotasoinen koulutus auttaa hänen mielestään ymmärtämään, mitä lehmässä tai pellolla tapahtuu.

”Opiskeluaikana pystyi luomaan myös suhteita moniin alalla nyt työskenteleviin ihmisiin. Kun maitotilaneuvoja tai traktorikauppias on ennestään tuttu, häneen luottaa eri tavalla.”

Järvenojan mielestä on tärkeää, että vanhempien tilaa jatkavat nuoret asuvat välillä muuallakin kuin tilalla.

”Kyllä kaupunkielämäkin on hyvä itse kokea. Sitten ei tarvitse myöhemmällä iällä surkutella, kuinka jossakin muualla asiat voisivat olla paremmin.”

Tärkeää uskaltaa tehdä asiat omalla tyylillä

Päätös omasta yrityksestä on saanut vahvistusta kokemuksista. Yrittäjän vapaus ja vastuu sopivat hänelle.

Opiskelujen aikana Järvenoja lomitti eri maatiloilla. ”Siitä tuli sellainen olo, että olisi kiva itse päättää, miten asiat hoidetaan.”

Juuri se, että saa ja uskaltaa tehdä muutoksia, on hänen mielestään tärkeää. ”Vaikka vanhemmasta polvesta on suuri apu, törmää usein muutosvastarintaan.”

Isä **Antti Järvenoja** on useimmiten mukana aamulypsyllä ja toisena traktorikuskina. Äidillä **Anneli Järvenojalla** on ”vähän enemmän omia harrastuksia”, mutta hänetkin iltalypsyltä monesti löytää.

Pientä kehitettävää tilalta löytyy koko ajan. Nyt ensisijaisena tavoitteena on jalostaa karjaa ja parantaa tuotosta.

”Tulokset näkyvät navetassa melko nopeasti. Siitä ehkä tulee se tilanpidon into.”

Haasteita ja onnistumisia

Yrittämisen myötä uusina asioina on tullut tilan johtaminen, kiimantarkkailu ja kaupankäynti.

Omassa yrityksessä etenkin kannattavuus ja talousasiat ovat olleet päällimmäisenä huolenaiheena. ”Taloudellista pelivaraa on kuitenkin löytynyt.”

Ensimmäiset kolme kuukautta olivat Järvenojan mielestä aika vaativia. Alkuun liittyi paljon byrokratiaa, ennen kuin pääsi omaan rytmiin kiinni.

”Silloin tehtiin sopimuksia esimerkiksi vakuutusyhtiön, meijerin ja teurastamon kanssa.”

Työn ensimmäisiä suurempia ilonaiheita oli, kun maitomäärä nousi keväällä.

Ensimmäinen kesä oli sateinen ja siten haastava. ”Kun huonosta kesästäkin selvisi, sai uskoa omaan tekemiseen.”

”Paremmin on lähtenyt hommat pyörimään kuin ennen tilakauppoja uskalsi odottaa.”

Navetan laajennus suunnitteilla

Järvenojan katse on jo tulevaisuudessa. Nykyiseen parsinavettaan mahtuu 26 lehmää.

Suunnitteilla on yhden robotin pihattonavetta. Investoinnin aikataulua hän ei uskalla vielä sanoa. ”Uusi navetta tulee ajallaan. Tärkeää on saada pidettyä tilan talous vakaana.”

”Kyllä suuri laajennus vähän hirvittää.”

Vuoden vaihteessa suunnitteilla on myös peltokauppoja, jolloin tila npeltopinta-ala lisääntyy reilusta 40 hehtaarista 60 hehtaariin.

Tilan pelloilla viljellään nurmea ja ohraa. Viime vuonna oli viljelyksessä myös kauraa. Lehmille tehdään säilörehua ja kuivaheinä menee myyntiin.

LAURA KYLMÄMAA

Itse tekemällä saa mieluisan

Kangastalon tilan perukoilta löytyy verstas ja pajarakennus. Tilan isännän **Jarno Järvenojan** pappa on aikoinaan ollut puuseppä ja suvun miehet ovat hänen jälkeensäkin harrastaneet puu- ja metallitöitä.

Tuvan kalustosta löytyy nykyisen isännän tekemänä ainakin jakkara, televisiotaso ja kokoamista odottava kenkäteline.

Viime talvena Järvenoja teki kurottajaan mieleisensä rehupihdit.

”Osia on vanhasta rehuleikkurista ja loput kaupasta. Ranskassa olisi ollut sellainen, jonka olisin kelpuuttanut itselle, mutta sieltä ei ollut maahantuojaa.”

LAURA KYLMÄMAA

Jarno Järvenoja on isännöinyt Kangastalon tilaa puolitoista vuotta. Kissat Touho ja Tessa ovat huolehtineet pikkujyrsijöistä vuoden verran.

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Hunajasato tavallista pienempi

Kesän hunajasato näyttää jäävän tavallista pienemmäksi, kertoo Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry tiedotteessaan.

Kasvit kukkivat keväällä niin aikaisin, että pesiin oli ehtinyt kehittyä vasta vähän mehiläisiä.

Alueelliset vaihtelut hunajasadossa ovat suuria. Etelä-Suomessa sato on ollut hyvä, mutta Vaasa–Kuopio-linjan pohjoispuolella heikko.

Niukan sadon vuoksi kotimaisesta hunajasta on taas keväällä pulaa.

Hunaja on heti linkouksen jälkeen juoksevaa, mutta lähes kaikki kotimaiset hunajat kiteytyvät varsin nopeasti.

Jos haluaa hunajan pysyvän juoksevana, purkki kannattaa pakastaa. Sulatuksessa hunaja muuttuu taas juoksevaksi. Laatu ei kärsi pakastuksesta, mutta hunaja on syytä sulattaa varovasti esimerkiksi huoneenlämmössä.

Opas puhdistamolietteen käytöstä

Puhdistamolietteen käyttö maataloudessa -opas kertoo puhdistamolietteen ja hajaasutuksen jätevesilietteiden hyötykäytöstä. Opas julkaistaan ainoastaan sähköisenä versiona ja on ladattavissa maksutta Agronetista, *www.agronet.fi*. Oppaan on toimittanut Pro Agria Keskusten liitto.

Opas on ensisijaisesti viljelijöille tarkoitettu tietopaketti mutta toimii ohjeena myös muille alalla toimiville, kuten viranomaisille, neuvonnalle, yrityksille ja vesihuoltolaitoksille.

Se kertoo puhdistamolietepohjaisten lannoitevalmisteiden soveltumisesta peltoviljelyyn sisältäen selkeät ohjeet lannoitussuunnitteluun ja lietteen peltokäyttöön. Oppaassa kuvataan lietteiden käyttöön liittyvä lainsäädäntö ja muut ehdot sekä kerrotaan puhdistamolietteen käsittelymenetelmistä ja ominaisuuksista.

Opasta päivitetään aina, kun asiasta on saatavilla uutta tietoa. Oppaan tietoja tullaan päivittämään ja tarkistamaan sen mukaan, kun uutta tietoa asiasta saadaan.

Palkinto HK Scanin dokumentille

HK Scanin 100-vuotisjuhlansa kunniaksi teettämä historiadokumentti Sata lihaisaa vuotta on palkittu kahdella kullalla kansainvälisessä Aurora Awards -kilpailussa Yhdysvalloissa.

Dokumentti sai kultaa sekä Corporate Image- että Documentary Historical -sarjoissa. Kilpailu järjestettiin nyt 18. kerran, ja siihen osallistui filmejä ympäri maailmaa.

Sata lihaisaa vuotta sisältää arkistomateriaalia. Yhtiön arkistosta löydetyt vanhat arkistofilmit digitoitiin, ja alkuperäiset talletettiin Kansalliseen audiovisuaaliseen arkistoon (Kava).

11-minuuttisen historiadokumentin on valmistanut Pohjantähti-Elokuva.

Purjoa ja kukkakaalia teollisuuden sopimusviljelyyn

KÖYLIÖ (MT)
Teollisuus vastaa kuluttajien vaatimukseen lisäämällä kotimaisten vihannesten käyttöä. Apetit Pakaste Oy on tehnyt viime vuonna viljelysopimuksia purjosta. Nyt tehtaalla selvitetään kukkakaalin käsittelymahdollisuuksia.

”Meillä on kotimaisuus päällimmäisenä markkinoinnissa. Kuluttajat arvostavat sitä”, kenttäpäällikkö **Timo Mäki** Apetitilta kertoo.

Apetitilla on ollut purjon viljelysopimuksia viimeksi 15 vuotta sitten. Mäen mukaan sopimusviljelijöitä on löytynyt hyvin.

Kukkakaalin teollisen käytön ongelma on käsityövaltaisuus. ”Nyt haemme uusia menetelmiä käsittelyyn. Jos kukkakaali leikattaisiin jo pellolla, sen jalostaminen tehtaalla olisi helpompaa”, selittää Mäki.

Hän luettelee vihannesviljelyn tulevaisuuden haasteina kalliit koneinvestoinnit, kemiallisten torjuntavaihtoehtojen vähenemisen ja käsityövaltaisuuden, joka tekee tuotannosta kallista.

Korjuusää ratkaisee sadon laadun

Herneen jalostus on Apetitin tehtailla loppusuoralla. ”Seuraavaksi tehtaalle otetaan peruna, sitten porkkana ja pinaatti”, Mäki sanoo.

Viipaleporkkanan korjuu aloitetaan puolentoista viikon päästä. Mäen mukaan porkkanakasvustot näyttävät hyvältä, mutta korjuusää ratkaisee sadon laadun.

Apetit tekee porkkanan lajikekokeita, sillä sopimusten valtalajike Fontanan siementuotanto on lopetettu.

Eurajokelainen viljelijä **Timo Rauvola** toimittaa teollisuusporkkanaa Vihannes-Laitilalle. Korjuu on syys–lokakuussa.

Hänen porkkanapeltonsa sai kovan ukkoskuuron keväällä, kun taimisto oli neljäsenttistä. ”Taimet huuhtoutuivat ja ihmettelimme, mitä niille käy. Ne nousivat kuitenkin, eikä niissä näy muuta erikoista kuin normaalia vihreämpi kanta”, Rauvola kuvailee.

Kevään jälkeen porkkanapellolla on ollut kuivaa. Rauvola odottaa kohtalaista satoa. Taudit eivät ole pellolla haitanneet.

”Säät ovat olleet tällaiset aika lailla koko Satakunnassa”, Rauvola arvelee.

HANNA SALONEN

Timo Mäki kertoo porkkanan lajikekokeiden vievän kolmesta neljään vuotta ennen kuin tuloksia saadaan.

Aikainen torjuja tyrmää rikat ja taudit

Porkkanan rikkakasvitorjunnassa tärkeä Afalon-neste poistuu käytöstä tämän vuoden jälkeen.

”Ei Afalonin poistaminen ole lopettanut porkkananviljelyä Ruotsissakaan”, toteaa tutkimus- ja neuvontapäällikkö **Asmo Saarinen** Berneriltä.

Afalonilla rikkakasvit on saatu torjuttua vähän myöhässäkin. Korvaavia torjunta-aineita käytettäessä ajoituksen merkitys korostuu.

Basf kasvinsuojelun **Hannes Höykälä** korostaa aikaisuutta myös kasvitautien torjunnassa.

”Torjunta-ainekäsittely pitäisi tehdä ennen kuin taudin oireet ovat ilmestyneet. Viljapuolella on tautiaineita, joilla on pysäyttävä vaikutus. Porkkanan aineilla on suojaava vaikutus, joten käsittelyn on oltava tarpeeksi aikainen.”

Noin 90 viljelijää kiersi torstaina kokeita Räpin tilalla Köyliössä. Koetilapäivän järjesti Satakunnassa varjellen viljelty -hanke.

HANNA SALONEN

Viljelykokeissa on todettu, että sekä paperikatteen paperia että levitystekniikkaa pitää kehittää.

Biohajoava kate testeissä

KÖYLIÖ (MT)
Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT tutkii mustan muovikatteen korvaamista paperikatteella. Tutkimuksia tehdään vihanneksilla ja mansikalla.

MTT:n erikoistutkija **Kari Tiilikkala** esitteli paperikatteen käyttöä vihanneksilla torstaina Räpin koetilapäivässä Köyliössä.

Maahan muokattavat paperikatteet levitettiin kokeissa muovin levitykseen käytettävillä koneilla.

Ongelmia ei tullut levityksessä, mutta sen jälkeen paperi saattoi katkeilla, koska se oli levitetty liian tiukalle. Paperi myös repeili, ja tuuli tarttui repeämiin.

”Paperien kehittäminen ei riitä, vaan koko teknologiaa on uudistettava”, korosti Tiilikkala.

Kate on kestänyt hyvin sään vaihteluita ja maan lämpö on ollut katteen alla yhtä korkea kuin mustan muovin alla. Etanoista ja linnuista ei ole tullut ongelmia.

”Paperi on eliöstölle parempi kuin hengittämätön muovi”, Tiilikkala totesi.

Mansikkakokeissa on 40 erilaista paperilaatua. Niissä nähdään, kestääkö kate kolme tai neljä vuotta mansikkamailla.

Paperikatetta ei tarvitse poistaa, vaan sen voi muokata maahan. ”Se on iso säästö työssä”, Tiilikkala painotti.

”Mustan muovin hintaan ei päästä, mutta Bioskan hintataso olisi viljelijöille ok”, haarukoi Tiilikkala paperikatteen mahdollista hintaa.

MTT on tehnyt kokeissa yhteistyötä Stora Enson ja Walki Oy:n kanssa. Jälkimmäisen kanssa yhteistyö jatkuu.

HANNA SALONEN